

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	9
ГЛАВА ПЪРВА. КОРУПЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ КАТО АКТУАЛЕН ПРОБЛЕМ. ФАКТОРИ И ПРИЧИНИ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ	13
1.1. ОСОБЕНОСТИ НА КОРУПЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ	13
1.2. ФАКТОРИ ЗА ПОЯВАТА И ПОДДЪРЖАНЕТО НА НИВОТО НА КОРУПЦИЯ	16
1.3. ПРИЧИНИ ЗА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА КОРУПЦИЯТА	19
1.3.1. <i>Общи причини за разпространението на корупцията в България</i>	<i>19</i>
1.3.2. <i>Специфични причини за разпространение на политическата корупция в България</i>	<i>20</i>
1.3.3. <i>Специфични причини за разпространение на чиновническата и професионалната корупция</i>	<i>22</i>
ГЛАВА ВТОРА. ПОЛИТИКИ И СТРАТЕГИИ НА БЪЛГАРСКАТА ДЪРЖАВА СРЕЩУ КОРУПЦИЯТА	27
2.1. ПРОБЛЕМЪТ „КОРУПЦИЯ“ В БИВШИТЕ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ СТРАНИ	27
2.2. КОРУПЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА НА СОЦИАЛИЗМА	31
2.3. КОРУПЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ В ГОДИНИТЕ НА ПРЕХОД КЪМ ДЕМОКРАЦИЯ (1990-1997Г.)	34
2.4. МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА СЛЕД 1998Г	43
2.4.1. <i>Първоначални мерки за противодействие на корупцията (1998-2006г.)</i>	<i>43</i>
I. План за действие срещу корупцията от 1998г.	43
II. Национална стратегия за противодействие на корупцията от 2001г.	45
III. Стратегия за прозрачно управление, превенция и противодействие на корупцията (2006-2008г.).....	47
2.4.2. <i>Проблемът „корупция“ след присъединяването на България към ЕС</i>	<i>62</i>
I. Подходи и стратегии в периода от 2007 до 2014г.	63
II. Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията в Република България (2015–2020г.).....	78
III. Национална стратегия за превенция и противодействие на корупцията (2021 - 2027г.).....	84
2.5. ПРИОРИТЕТИ НА ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА ..	89
2.5.1. <i>Превенция и противодействие на политическа корупция</i>	<i>89</i>
2.5.2. <i>Противодействие на корупцията в съдебната власт, правоохранителните органи, митниците и изборната корупция</i>	<i>97</i>
I. Съдебна власт.....	97
II. Правоохранителните органи (МВР и ДАНС).....	104
III. Агенция „Митници“.....	112
IV. Противодействие на изборната корупция.....	122
2.5.3. <i>Противодействие на корупцията в други сфери на обществения живот</i>	<i>131</i>
ГЛАВА ТРЕТА. БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ИНСТИТУЦИИ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА	140
3.1. БЪЛГАРСКОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В ОБЛАСТТА НА БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА	140

3.2. ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРУПЦИЯТА.....	147
3.3. ИНСТИТУЦИИ, ЗАНИМАВАЩИ СЕ С КОРУПЦИЯТА В СТРАНАТА И ФИНАНСИРАНЕТО ИМ	158
3.4. ОТЧЕТНОСТ, МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА АНТИКОРУПЦИОННИТЕ ПОЛИТИКИ НА СТРАНАТА.....	166
3.4.1. <i>Общи принципи, методи и техники на мониторинг и оценка .....</i>	<i>167</i>
3.4.2. <i>Системи за мониторинг и оценка на корупцията на световно и европейско ниво .....</i>	<i>173</i>
3.4.3. <i>Мониторинг на антикорупционните политики и тенденции на България (2001-2019г.).....</i>	<i>177</i>
3.5. МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ И СЪТРУДНИЧЕСТВО ПРИ РАБОТА СЪС СТРАТЕГИИТЕ ЗА БОРБА С КОРУПЦИЯТА В БЪЛГАРИЯ	186
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. КОНКРЕТНИ КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ В БЪЛГАРИЯ СЛЕД 1989Г.....	199
4.1. КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ ОТ ПОЛИТИЧЕСКАТА КОРУПЦИЯ.....	199
4.2. КОРУПЦИОННИ ПРАКТИКИ ОТ ЧИНОВНИЧЕСКАТА И ПРОФЕСИОНАЛНАТА КОРУПЦИЯ	209
4.2.1. <i>Корупцията в публичната администрация .....</i>	<i>209</i>
4.2.2. <i>Корупцията в съдебната система, правоохранителните органи, митниците и данъчните власти.....</i>	<i>213</i>
4.2.3. <i>Корупцията в здравеопазването, образованието и други сфери на обществения живот.....</i>	<i>214</i>
4.3. КРАТКА СТАТИСТИКА НА ЛИЦА, УЛИЧЕНИ В КОРУПЦИЯ	218
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	223
ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА.....	226
100 ЦИТАТА ЗА КОРУПЦИЯТА.....	234
РЕЗЮМЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК.....	241
ЗА АВТОРА.....	242

CONTENTS

INTRODUCTION	9
CHAPTER ONE. CORRUPTION IN BULGARIA AS A CURRENT PROBLEM. FACTORS AND REASONS FOR DISTRIBUTION	13
1.1.FEATURES OF CORRUPTION IN BULGARIA	13
1.2. FACTORS FOR THE APPEARANCE AND MAINTENANCE OF THE LEVEL OF CORRUPTION	16
1.3.REASONS FOR DISTRIBUTION OF THE CORRUPTION.....	19
<i>1.3.1. General reasons for the spread of corruption in Bulgaria.....</i>	<i>19</i>
<i>1.3.2. Specific reasons for the spread of political corruption in Bulgaria.....</i>	<i>20</i>
<i>1.3.3. Specific reasons for the spread of bureaucratic and professional corruption.....</i>	<i>22</i>
CHAPTER TWO. POLICIES AND STRATEGIES OF THE BULGARIAN STATE AGAINST CORRUPTION.....	27
2.1. THE PROBLEM OF "CORRUPTION" IN FORMER SOCIALIST COUNTRIES	27
2.2. CORRUPTION IN BULGARIA DURING THE SOCIALIST REGIME	31
2.3. CORRUPTION IN BULGARIA IN THE YEARS OF TRANSITION TO DEMOCRACY (1990-1997).....	34
2.4. ANTI-CORRUPTION MEASURES AFTER 1998.....	43
<i>2.4.1. Initial anti-corruption measures (1998-2006).....</i>	<i>43</i>
I. Anti-Corruption Action Plan since 1998.	43
II. National Anti-Corruption Strategy since 2001.	45
III. Strategy for Transparent Governance, Prevention, and Counteraction to Corruption (2006-2008)	47
<i>2.4.2. The problem of "corruption" after Bulgaria acceded to the EU.....</i>	<i>62</i>
I. Approaches and strategies in the period from 2007 to 2014.....	63
II. National Strategy for Prevention and Counteraction to Corruption in the Republic of Bulgaria (2015–2020).	78
III. National Strategy for Prevention and Counteraction to Corruption (2021 - 2027)	84
2.5. PRIORITIES OF THE STATE POLICY FOR PREVENTION AND COUNTERACTION OF CORRUPTION.....	89
<i>2.5.1. Prevention and counteraction to political corruption.....</i>	<i>89</i>
<i>2.5.2. Anti-corruption in the judiciary, law enforcement agencies, customs and electoral corruption .....</i>	<i>97</i>
I. The judiciary	97
II. Law enforcement agencies (Ministry of Interior and SANS)	104
III. Customs Agency	112
IV. Anti-electoral corruption	122
<i>2.5.3. Counteracting corruption in other areas of public life .....</i>	<i>131</i>

CHAPTER THREE. BULGARIAN LEGISLATION AND INSTITUTIONS FOR THE FIGHT AGAINST CORRUPTION.....	140
3.1. BULGARIAN LEGISLATION IN THE FIELD OF THE FIGHT AGAINST CORRUPTION	140
3.2. STATE POLICY FOR PREVENTION OF CORRUPTION.....	147
3.3. INSTITUTIONS DEALING WITH CORRUPTION IN THE COUNTRY AND THEIR FINANCING.....	158
3.4. ACCOUNTING, MONITORING, AND EVALUATION OF THE COUNTRY'S ANTI-CORRUPTION POLICIES.....	166
<i>3.4.1. General principles, methods and techniques of monitoring and evaluation.....</i>	<i>167</i>
<i>3.4.2. Corruption monitoring and evaluation systems at global and European level.....</i>	<i>173</i>
<i>3.4.3. Monitoring of anti-corruption policies and tendencies in Bulgaria (2001-2019).....</i>	<i>177</i>
3.5. INTERNATIONAL EXPERIENCE AND COOPERATION IN WORKING WITH ANTI-CORRUPTION STRATEGIES IN BULGARIA	186
CHAPTER FOUR. SPECIFIC CORRUPTION PRACTICES IN BULGARIA AFTER 1989.....	199
4.1. CORRUPTION PRACTICES FROM POLITICAL CORRUPTION	199
4.2. CORRUPTION PRACTICES FROM BUREAUCRATIC AND PROFESSIONAL CORRUPTION.....	209
<i>4.2.1. Corruption in public administration.....</i>	<i>209</i>
<i>4.2.2. Corruption in the judiciary, law enforcement, customs, and tax authorities.....</i>	<i>213</i>
<i>4.2.3. Corruption in healthcare, education, and other areas of public life.....</i>	<i>214</i>
4.3. BRIEF STATISTICS OF PERSONS DETECTED IN CORRUPTION.....	218
CONCLUSION.....	223
REFERENCES	226
100 CORRUPTION QUOTES	234
SUMMARY IN ENGLISH	241
ABOUT THE AUTHOR.....	242